8.2.2019

Espoon ympäristöyhdistys ry
www.sll.fi/espoo
Vastine tähän lausuntoon pyydetään toimittamaan sähköisenä osoitteeseen virpi.sahi@sll.fi

Espoon seurakuntayhtymä / kiinteistöjohtokunta
Juha Ollila, hautaustoimen päällikkö
050 594 5304, juha.ollila@evl.fi

Asia: Lausunto Espoon seurakuntayhtymän metsäsuunnitelmasta 2020-2029

Espoon ympäristöyhdistys kiittää seurakuntayhtymää mahdollisuudesta kommentoida metsäsuunnitelmaa ennen sen viemistä hyväksymiskäsittelyyn. Vuoropuhelu on tärkeää ja toivomme, että tämä lausunto auttaa seurakuntayhtymää edistämään luonto- ja ilmastovastuullista metsänhoitoa. Lausunto koostuu yleisistä huomioista sekä kuviokohtaisista kommenteista, jotka on esitetty liitteenä.

Osallistuminen suojeluverkoston kehittämiseen

Ympäristöyhdistys on edellisten suunnitelmien yhteydessä ollut erityisen huolissaan Kaitalammen aarnialueen lounaispuolisen, arvokkaan ja monipuolisen metsäalueen säilymisestä metsänhakkuiden ulkopuolella. On kiitoksen arvoista, että seurakuntayhtymä on vakavissaan selvittämässä tämän Velskolantien itäpuolisen, luontoarvoiltaan merkittävän metsäalueen suojelua. Toivomme, että keskustelut alueen lakisääteisestä suojelusta jatkuvat ja etenevät suotuisasti. On joka tapauksessa hyvä, että kyseisen arvokkaan metsäkohteen ydinosaan ei suunnitelmaluonnoksessa ole esitetty hakkuita.

Esitettyjen hakkuiden määrä, kohdentuminen ja toteuttamistapa

Luonnoksessa on esitetty kohtalaisen paljon hakkuita, ja myös uudistushakkuiden määrä on melko suuri.

Osa esitetyistä hakkuista kohdentuu myös luonto-, maisema- ja virkistysarvoiltaan merkittäville alueille tai niiden välittömään läheisyyteen (mm. Nuuksion kansallispuistoon rajautuvat metsiköt).

Erilaisilla hakkuutavoilla on erilaiset vaikutukset luontoarvoihin sekä metsien virkistys- ja maisema-arvoihin. Suunnitelmaluonnoksessa kiinnittää huomiota perinteisten avo-, siemen- ja suojuspuuhakkuiden korkea määrä sekä poimintahakkuiden puuttuminen. Olisikin hyvä ennen suunnitelman viemistä hyväksymiskäsittelyyn vielä miettiä mm. esitettyjen uudistamishakkuiden vaikutuksia, tarkoituksenmukaisuutta ja vaihtoehtoja. Monilla toimenpidekuvioilla vaikuttaisi olevan maastokäyntien perusteella metsäsuunnitelmassa kuvattua suurempaa sisäistä vaihtelua muun muassa puuston eri-ikäisyyden osalta, mikä mahdollistaisi laajoja avohakkuita kevyemmät uudistamistoimet. Poimintahakkuilla tarkoitamme hakkuuta, jossa poistetaan korkeintaan 20 % valtapuuston runkoluvusta. Hakkuut tulee tehdä lintujen pesimisajan ulkopuolella.

Ilmastovastuullisuus

Viimeistään vuonna 2019 vastuullisessa metsänhoidossa ja sen suunnittelussa on pakko huomioida myös metsätalouden ilmastovaikutukset. Vähentämällä ja keventämällä hakkuita nyt esitetystä seurakuntayhtymä voisi uskoaksemme lisätä metsätaloutensa positiivisia vaikutuksia varsinkin hiilivarastojen säilyttämiseen. Esitetyt uudistamishakkuut sekä varsinkin avohakkuut niihin liittyvine maanmuokkauksineen ovat sen sijaan vääjäämättä ongelmallisia vähentäessään puustoon ja maaperään sisältyviä hiilivarastoja.

Hiilivarasto kuvaa sitä, kuinka paljon hiiltä on ”tallella” varastossa. Metsän hiilivarasto on suurimmillaan vanhoissa, runsaspuustoisissa metsissä, joissa myös maaperä on pitkään ollut häiriöttä. Hiilinielu (tai -lähde) on dynaaminen käsite joka kuvaa, kuinka paljon hiiltä esimerkiksi vuoden aikana siirtyy varastoon tai sieltä ulos. Nuoressa metsässä hiilivarasto on lähes nolla, mutta se ”nielee” hiiltä nopeasti, koska varasto on vasta täyttymässä. Ilmaston kannalta on tärkeää pitää olevat hiilivarastot tallessa ja keksiä, mihin uudet varastot perustettaisiin. Niinpä esimerkiksi puuttoman joutomaan metsitys on hyvä keino sitoa lisää hiiltä, mutta vanhan metsän hakkuu ei.

Liito-oravan huomiointi ja muut luontoarvot

Se, että seurakuntayhtymä on vastuullisesti säästänyt vanhoja metsiä perustalousmetsänhoidon suositelluista kehitysluokkajakaumista poiketen, on luonut tilanteen, jossa kyseisissä metsissä on myös tavallista talousmetsää runsaammin liito-oravalle soveliaita metsiä. Osalla näistä metsistä on myös muita luontoarvoja järeiden lehtipuiden, lahopuustoisuuden tai lehtoisuuden takia.

Uudistus- ja harvennushakkuita on esitetty melko moniin liito-oravalle potentiaalisesti soveliaisiin metsiin. Osa näistä on todettu liito-oravien asuttamiksi myös Espoon kaupungin liito-oravaselvityksissä. Tällaisia metsiä on erityisesti Kellonummen hautausmaan ympäristössä, Velskolan palstalla sekä Kirkkonummen Hvittorpin alueella.

Olisi järkevää päivittää tiedot liito-oravan nykytilasta seurakunnan metsäalueilla ennen suunnitelman hyväksymistä sekä varsinkin ennen hakkuiden toteuttamista. Luonnonsuojelulain mukaan liito-oravan lisääntymis- ja/tai levähdyspaikkojen hävittäminen tai heikentäminen on yksiselitteisesti kielletty. Kielto koskee myös kaikkia lisääntymis- ja/tai levähdyspaikkoja, vaikka ne eivät kertaluonteilla tarkasteluhetkellä olisikaan liito-oravan käytössä. Näin ollen paikat, joista on aempia liito-oravahavaintoja, pitää olettaa liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikaksi, jollei voida osoittaa että paikka on liito-oravan elinympäristönä tuhoutunut, tai pitempiaikaisen seurannan pohjalta todetaan, ettei laji enää esiinny alueella eikä se voi sitä enää uudelleen asuttaa.

Ekologiset yhteydet

Hakkuiden kohdentamisessa tulee huomioida paitsi metsän laatu, myös metsäalueiden väliset tärkeät ekologiset yhteydet. Esimerkiksi Kaupunginkallion palsta on osa metsäekologista yhteyttä Espoon Keskuspuiston, Näkinmetsän ja Nuuksion välillä. Espoon keskuspuistosta tarkemmin ks. Keskuspuisto on Espoon sydän -sivustomme *https://old.sll.fi/uusimaa/espoo/espoonkeskuspuisto*.

Kuviokohtaisista huomioista

Olemme liitteen palstakohtaisissa kommenteissa kommentoineet kuviokohtaisesti vajaalle 50 kuviolle esitettyjä toimenpiteitä. Osa kommenteista liittyy hakkuiden toteuttamistapaan tai kohdentamiseen kuvion sisällä, osassa esitetään toimenpiteestä luopumista tai vähintäänkin nykyisen liito-oravatilanteen selvittämistä ennen päätöksentekoa.

Alkuvuoden 2019 lumitilanteen takia kommentointimme on tehty pääosin kirjoituspöytätyönä hyödyntäen metsäsuunnitelman tietoja, Espoon liito-oravaselvityksiä sekä Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piirin suojeluasiantuntija Keijo Savolan maastohavaintoja. Kirkkonummen palstojen osalta on hyödynnetty

myös Kirkkonummen ympäristöyhdistyksen Laura Räsäseltä saatuja tietoja sekä Kellonummen hautausmaan lähimetsien osalta yhdistyksemme varapuheenjohtaja Maria Sirviön tuoreita maastohavaintoja.

Espoon ympäristöyhdistyksen puolesta,

Virpi Sahi, puheenjohtaja
virpi.sahi@sll.fi, puh. 050 308 24 57

Lisätietoja antaa myös

Keijo Savola, suojeluasiantuntija, Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri
keijo.savola@gmail.com, puh. 045 652 1974

Liitteet

Liite 1. Palstakohtaiset kommentit

Liite 2. Velskolan liito-oravatilanne Espoon liito-oravien kokonaistilanne 2014-2015 selvityksessä

Liite 3. Kellonummen ympäristön liito-oravatilanne selvityksessä ”Espoon liito-oravien kokonaistilanne 2014-2015”

Liite 4. Keijo Savolan havainnot Kellonummen hautausmaan luoteispuolisen alueen liito-oravan pipanapuista keväältä 2014 (näissä kolme asuttua kolohaapaa)

Liite 1. Palstakohtaiset kommentit

Velskolan metsät

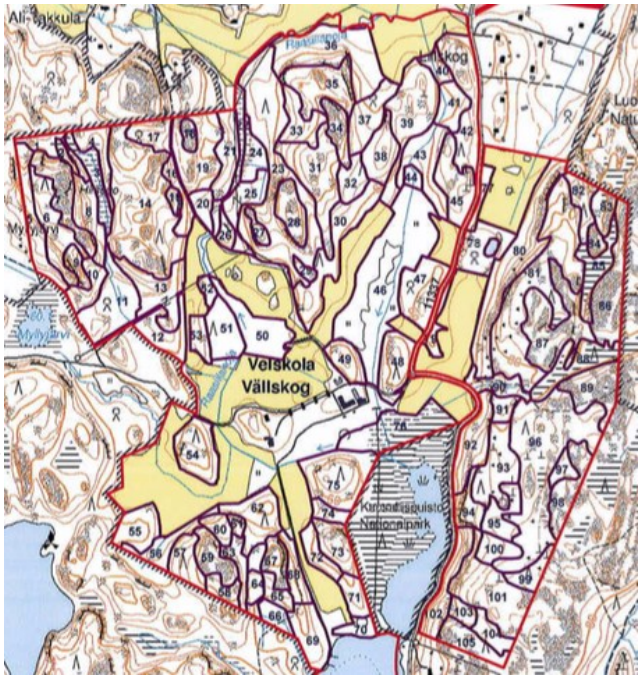

Yleiskommentti: Seurakuntayhtymän laajimman metsäpalstan länsiosaan esitetään melko paljon metsänkäsittelyjä. Tämä vaikuttaa vääjäämättä alueen metsien luontoarvoihin sekä maisema- ja virkistysarvoihin. Vähintäänkin Nuuksion kansallispuistoon rajautuvien metsikkökuvioiden uudistushakkuiden (mm. kuvio 1, 4, 56 ja 75) välttämättömyyttä ja toteuttamistapaa kannattaisi vielä vakavasti harkita.

Alueelle esitetyistä avo-, suojus- ja harvennushakkuista osa kohdistuu metsiin, jotka puuston iän ja puulajisuhteiden perusteella ovat mahdollisia liito-oravametsiä (mm. kuviot 4, 12, 21, 24, 25, 30, 35, 36, 37, 40, 56 ja 91). Osa metsistä on todettu liito-oraville tärkeiksi myös Espoon liito-oravien kokonaisselvityksessä 2014-2015 (liite 2). Ennen metsäsuunnitelman hyväksymistä on hyvä päivittää palstan liito-oravatilanne.

Metsäsuunnitelmassa on ansiokkaasti jätetty pääosa Velskolantien itäpuolisesta metsäalueesta metsänkäsittelytoimien ulkopuolelle. Muutaman alueelle esitetyn hakkuun tarpeellisuus kannattaisi vielä punnita.

***Kuvio 41*:** Osa ylispuista kannattaa ohjeistaa jätettäväksi (esitetty ylispuiden poistoa), kuten on tehty esim. kuviolle 43 esitetyn vastaavan toimenpiteen yhteydessä.

***Kuvio 58*:** Ylispuiden määrä on sen verran maltillinen, että ne kannattaisi kaikki jättää.

***Kuvio 91*:** Varttunut, puustoltaan monipuolinen sekametsikkö on osa Kaitalammen suojelualueen lounaispuolista arvokasta metsäkokonaisuutta ja kuviolta on myös vanhoja liito-oravan pipanahavaintoja. Kuviolle on esitetty suojuspuuhakkuuta. Esitämme, että toimenpiteestä luovutaan.

***Kuvio 101*:** Monipuolisen eri-ikäisrakenteinen metsikkö, joka sijaitsee osana melko luonnonmukaisena säilynyttä metsäselännettä Velskolantien itäpuolella. Kuviolle on esitetty suojuspuuhakkuuta. Esitämme, että toimenpiteestä luovutaan.

Luukinjärven pohjoispuolinen palsta

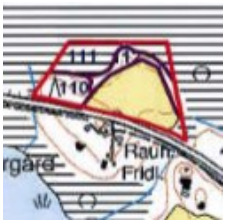

***Kuvio 110*:** Vanhapuustoinen kuvio, joka rajoittuu pohjoisessa Luukinjärven pohjoispuoliseen maakunnallisesti arvokkaaksi todettuun luhtasuohon ja idässä kuvioon 112, joka on todettu metsäsuunnitelmassa luontoarvoja (vanhoja järeitä lehtipuita, eri-ikäisyyttä, lahopuuta). Kuviolle on esitetty ennakkoraivausta ja avohakkuuta. Kuvio on osa metsäaluetta, jonka on Espoon liito-oravaselvityksessä 2014-2015 todettu olleen liito-oravan asuttama ennen vuotta 2009.

Esitämme toimenpiteistä luopumista pois lukien Vihdintien lähialueen mahdollisten ongelmapuiden kaatoa.

Kurkijärven koillispuolinen palsta

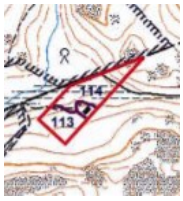

Kuvio 114: Kuvio on puustoltaan monipuolista, varttunutta osin kosteapohjaista metsää, joka on todettu potentiaalisesti sopivaksi myös liito-oravalle Espoon vuoden 2014-2015 liito-oravaraportissa. Suunnitelmaluonnoksessa esitetään kuviolle harvennusta tai vaihtoehtoisesti avohakkuuta. Esitämme pitäytymistä lähinnä rakennuksen ja ulkoilureitin varren ongelmapuiden kaatoon.

Kellonummen hautausmaan ympäristön palstat

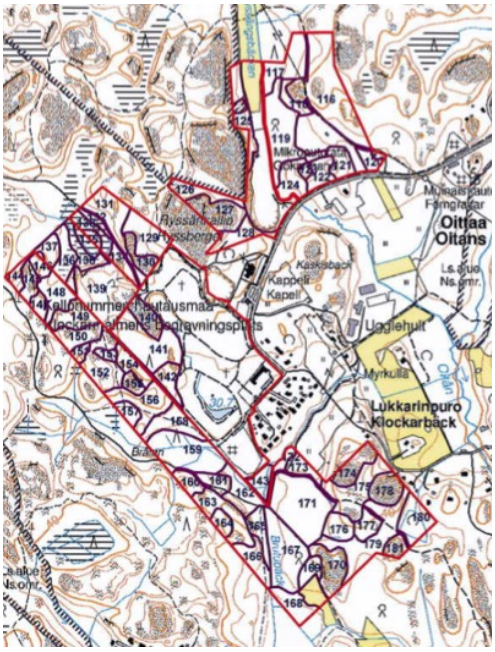

Kellonummen hautausmaan ympäristön kangas- ja lehtometsät ovat perinteisesti olleet liito-oravien suosiossa. Tämä on todettu myös Espoon liito-oravien kokonaisselvityksessä 2014-2015 (Espoon ympäristölautakunnan julkaisusarja 2016). Lausuntomme liitteenä on poiminta kyseisen selvityksen Kellonummen ympäristöä koskevasta osuudesta (liite 3) sekä Keijo Savolan havainnoista keväältä 2014 (liite 4). Emme yhdistyksessä tiedä, milloin alueen liito-oravatilanne on viimeksi kunnolla päivitetty. Metsäsuunnitelmaluonnoksessa on esitetty runsaasti hakkuita metsiin, jotka on todettu eri yhteyksissä liito-oravien asuttamiksi tai vähintäänkin lajille potentiaalisesti sopiviksi. On tärkeää päivittää tietopohja liito-oravien osalta ennen kuin suunnitelma hyväksytään tai viedään toteutusvaiheeseen.

Yhdistys pitää Kellonummen ympäristön metsiä osana Nuuksion ydinosia ja toivoo niiden pääosan säilyvän niin rakentamisen (hautausmaan laajennus) kuin intensiivisemmän metsänhoidon ulkopuolella. Jäljempänä on kommentoitu pääosaa alueelle esitetyistä hakkuista.

Kuvio 119: Taimenpurona arvokkaalle Ryssänniitynojalle on syytä ohjeistaa jätettäväksi kunnollinen harventamaton suojavyöhyke.

***Kuvio 120*:** Ylispuita on sen verran maltillisesti, että ne kannattaisi kaikki säilyttää. Erityisen perusteltua on jättää kaikki vanhat haavat.

***Kuvio 121*:** Ylispuista merkittävä osa kannattaisi ohjeistaa jätettäväksi. Erityisen perusteltua on säilyttää kaikki vanhat haavat.

***Kuvio 123*:** Taimenpurona arvokkaalle Ryssänniitynojalle on syytä ohjeistaa jätettäväksi jonkinasteinen suojavyöhyke.

***Kuvio 124*:** Puustotietojen perusteella tällä suojuspuuhakattavaksi esitetyllä vanhapuustoisella kuviolla on hyvää liito-oravapotentiaalia.

***Kuvio 126*:** Ryssänkallion suojelualueen kyljessä sijaitseva vanhapuustoinen ja puustoltaan monipuolinen sekametsä on esitetty ennakkoraivattavaksi ja siemenpuuhakattavaksi. Esitämme toimenpiteestä luopumista.

***Kuvio 129*:** Ainakin osa ylispuista suotavaa jättää. Onko järkevää raivata kaikkea koivua pois, vaikka seuraavaa valtapuustoa mäntyvaltaisena kasvatettaisiinkin?

Kuvio 131: Ainakin osa ylispuista on suotavaa jättää.

Kuvio 133: Suojuspuuhakattavaksi esitetty vanhapuustoinen kuvio on ilmeisesti osa liito-oravien käyttämää metsäaluetta hautausmaan luoteispuolella tai ainakin rajoittuu siihen suoraan. Nykyinen liito-oravatilanne tulisi selvittää ennen hakkuista päättämistä.

***Kuvio 136*:** Kuvion läheisyydestä (aivan kuvion länsireunasta palstanrajalta sekä kaakkoispuolelta kuvioiden 138/139 rajoilta on keväältä 2014 liito-oravan jätöshavaintoja (Keijo Savola, kirjallinen tiedoksianto Espoon ympäristöyhdistykselle 6.2. 2019). Metsikön rakenne tekee siitä laajemminkin liito-oravalle soveliaan. Esitetyistä toimenpiteistä (ylispuiden poisto ja taimikon hoito) kannattaisikin luopua. Vähintään tulee selvittää liito-oravan nykyinen esiintyminen alueella ja säätää esitetyt toimenpiteet sellaisiksi, että toimenpiteistä ei ole selvää haittaa liito-oravalle.

Kuvio 138: Kuvion eteläosassa (kuvion 139 rajoilla) kasvaa myös vanhoja haapoja, joiden juurelta on keväällä 2014 havaittu liito-oravan jätöksiä. Esitetty harvennushakkuu on syytä jättää toteuttamatta ainakin sillä osalla, jossa haapoja on.

***Kuvio 139*:** Puustoltaan monipuolinen ja suurelta osin lehtopohjainen metsikkö, jossa kasvaa niin vanhaa, varttunutta kuin nuorempaakin puustoa. Kuvion puustotiedoista puuttuvat kuvion länsipäähän keskittyvät järeät haavat. Kuviolta on keväällä 2014 havaittu (Keijo Savola, kirjallinen tiedoksianto Espoon ympäristöyhdistykselle 6.2. 2019) useita asuttuja liito-oravan kolohaapoja sekä muita liito-oravien käyttämiä haapoja. Kuviolle esitetystä ylispuiden poistosta ja nuoren metsän kunnostuksesta on syytä luopua.

***Kuvio 141*:** Puustorakenteeltaan hyvin mahdollinen liito-oravametsikkö. Kuviolle (2,0 ha) on esitetty ennakkoraivausta ja suojuspuuhakkuuta. Esitämme uutta harkintaa toimenpiteen järkevyyden osalta sekä vähintäänkin liito-oravatilanteen tarkastamista.

Kuvio 143: Puustotietojen perusteella kuvio saattaa soveltua osaksi liito-oravan ydinaluetta. Jos esitetyn mukaan päätetään harventaa, kannattaa ohjeistaa tervalepät ja haavat säästettäviksi.

***Kuvio 152*:** Ainakin osa ylispuista syytä ohjeistaa jätettäväksi.

Kuvio 154: Puustorakenteeltaan hyvin mahdollinen liito-oravametsikkö. Kuviolle (0,6 ha) on esitetty ennakkoraivausta ja suojuspuuhakkuuta. Esitämme uutta harkintaa toimenpiteen järkevyyden osalta sekä vähintäänkin liito-oravatilanteen tarkastamista.

***Kuvio 156*:** Puustorakenteeltaan hyvin mahdollinen liito-oravametsikkö. Maastokäynnin perusteella kuvion koillispuoli harvahkoa ja valtapuuston alle syntynyt kuusentaimia. Eteläkulmassa myös jonkin verran kuusi- ja koivulahopuuta pystypuina. Kuviolle (1,3 ha) on esitetty ennakkoraivausta ja avohakkuuta. Esitämme uutta harkintaa toimenpiteen järkevyyden osalta sekä vähintäänkin liito-oravatilanteen tarkastamista. Mikäli uudistamishakkuuseen päädytään, kannattaa miettiä koko kuvion avohakkuuta maltillisempia uudistamistapoja. Madollisissa uudistamishakkuissa kannattaa jättää järeitä huonokuntoisia rauduskoivuja tuottamaan tulevaisuuden lehtilahopuuta. Lahopuustoisempi eteläkulma kannattaisi lisäksi jättää joka tapauksessa käsittelemättä, vaihettuu luontevasti viereiseen kuvioon 157, jolle ei ole esitetty toimenpiteitä.

Kuvio 160: Pieni havupuuvaltainen kuvio, jolle on ehdotettu ennakkoraivausta ja siemenpuuhakkuuta. Osa Espoon liito-oravaselvityksessä todettua liito-oravan asuttamaa metsäaluetta. Maastokäynnin perusteella kuviolla on myös jokunen haapa, joita ei ole todettu kuviotiedoissa. Naapuritilalla on tehty hakkuita ja kuvion reunalla on tuulenkaatoja. Muutenkin kuviolla on kohtalaisesti lahopuuta maassa ja pystyssä.

Esitämme uutta harkintaa toimenpiteen järkevyyden osalta sekä vähintäänkin liito-oravatilanteen tarkastamista. Mikäli siemenpuuhakkuuseen päädytään, on syytä ohjeistaa säästettäväksi lahopuut ja kuviolla kasvavat haavat.

Kuvio 164*:* Puustorakenteeltaan mahdollinen liito-oravametsikkö. Kuviolle (0,4 ha) on esitetty siemenpuuhakkuuta. Esitämme uutta harkintaa toimenpiteen järkevyyden osalta sekä vähintäänkin liito-

oravatilanteen tarkastamista. Mikäli uudistamishakkuuseen päädytään, niin reunan yksittäiset tuulenkaadot syytä jättää lahopuuksi.

Kuvio 166: Maastokäynnin perusteella hieno rauduskoivuvaltainen, sekapuustoinen ja osittain kaksijaksoinen kuvio. Jonkin verran koivulahopuuta maassa ja pystyssä. Puustorakenteeltaan mahdollinen liito-oravametsikkö. Kuviolle (0,8 ha) on ehdotettu ennakkoraivausta, avohakkuuta ja maisemapuiden jättämistä. Esitämme uutta harkintaa toimenpiteen järkevyyden osalta sekä vähintäänkin liito-oravatilanteen tarkastamista. Mikäli kuviolle päätetään kohdentaa uudistushakkuita, esitämme harkittavaksi isoihin kuusiin kohdentuvaa poimintahakkuuta, jolla saataisiin aluspuustolle kasvutilaa ilman avohakkuuta,

Kuvio 167**:** Kuviolla kasvaa yksittäisiä valtakuusia vanhemmalta vaikuttavia koivuja, jotka olisi hyvä säästä hakkuissa maisemapuina.

Kuvio 168: Kaikki vanhat haavat on syytä ohjeistaa jätettäväksi.

Kuvio 169: Puustorakenteeltaan hyvin mahdollinen liito-oravametsikkö. Kuviolle (0,4 ha) on esitetty ennakkoraivausta ja avohakkuuta. Esitämme uutta harkintaa toimenpiteen järkevyyden osalta sekä vähintäänkin liito-oravatilanteen tarkastamista.

Kuvio 171: Pienaukkohakkuut on metsien uudistushakkuutapana monella tapaa parempia kuin isot avo-, siemen- tai suojuspuuhakkuut. Tässä tapauksessa toimenpide kohdentuisi kuitenkin metsikköön, joka voi puustorakenteensa perusteella hyvin olla osa liito-oravan ydinaluetta. Alueen liito-oravatilanne olisi hyvä selvittää.

Kuvio 175: Kuvio on keskeinen osa toistuvasti 2000-luvulla (myös vuoden 2010 jälkeen) asuttuna ollutta liito-oravan ydinaluetta. Kuvion koillisosassa maastokäynnin perusteella runsaasti pähkinäpensasta, jota ei mainittu suunnitelmassa. Kuviolle (1,6 ha) on esitetty ennakkoraivausta ja avohakkuuta. Esitämme uutta harkintaa toimenpiteen järkevyyden osalta sekä vähintäänkin liito-oravatilanteen tarkastamista. Koillisosan pähkinää kasvava alue on myös syytä rajata ulos hakkuusta.

Kuvio 177: Kaikki vanhat haavat syytä ohjeistaa jätettäväksi.

Ingas

Kuviot 186-188**:** Suojelualueella on syytä toimia hyvin harkiten kaadettaessa vain mahdollisia turvallisuuden kannalta ongelmalliseksi koettuja puita. Luontoarvojen kannalta olisi perusteltua ohjeistaa kaadettavat rungot jätettäväksi suojelualueelle maalahopuuna joko kaatoalueelle tai sopivampaan paikkaan siirrettynä.

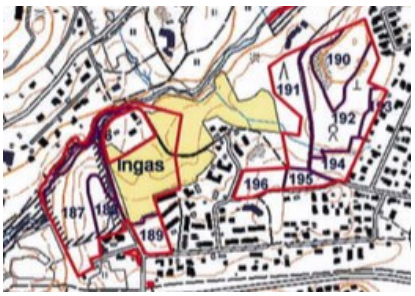

Kuvio 194: Vanhat ylismännyt on syytä jättää ikipuiksi maisema- ja luontoarvojen takia.

Kaupunginkallio

Kuviot 198-209: On hyvä, että mahdolliset toimenpiteet (ensiharvennuksia ja harvennuksia esitetty useille kuvioille) on sidottu alueen keskeneräisen kaavoituksen valmistumiseen. Kaavan tultua aikanaan lainvoimaiseksi on edelleen syytä tiedostaa varsinkin palstan pohjois- ja luoteisosan metsien keskeinen rooli osana ainoaa säästynyttä kunnollista metsäekologista yhteyttä Espoon Keskuspuiston, Näkinmetsän ja Nuuksion välillä. Tästä syystä palstan puustoltaan monipuolisimpia metsiä kannattaisi aikanaan jättää kehittymään ilman harvennushakkuita.

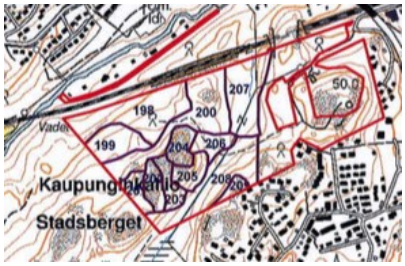

Teirmossen

***Kuvio 197*:** Kuvio on osa maakunnallisesti arvokasta Teirmossen-Vitmossenin suo- ja metsäkokonaisuutta ja on todettu kuviotiedoissa luonnontilaiseksi rämeeksi. Kuvioteksteihin jäänyt uudistamisoptio on syytä poistaa suunnitelman lopputyöstössä.

Kuvion kehittäminen jatkossa ilman hakkuita suositeltavaa. Ajoittain on kuitenkin syytä varmistaa se, että tontteihin rajautuvassa kuvion pohjoisosassa ei ole tonttien turvallisuuden kannalta ongelmallisia kaatumavaarallisia puita.

Keskuspuisto

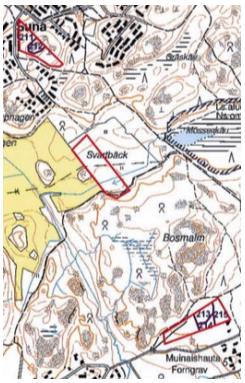

***Kuvio 211*:** Puustoltaan hyvin monipuolinen neljän puulajin varttunut sekametsä. Kuviolle on esitetty ennakkoraivausta ja harvennushakkuuta. Kuvio sopisi hyvin kehitettäväksi osana Sunan suunnan luonnontilaisen kaltaisia metsikköjä.

***Kuvio 214*:** Hienoa, että Keskuspuistossa harvinainen raitavaltainen metsikkö on todettu säilyttämisen arvoiseksi luontokohteeksi.

***Kuvio 215*:** Melko monipuolinen vanhapuustoinen metsikkökuvio edellisen kupeessa. Kuvioteksteihin jäänyt uudistamisoptio on syytä poistaa suunnitelman lopputyöstössä.

Hvittorpin palsta (Kirkkonummi)

Kuvio 221: Tekstikenttään jäänyt hakkuuehdotus on syytä poistaa luonnoksen lopputyöstössä.

Kuvio 222: Tekstikenttään jäänyt hakkuuehdotus on syytä poistaa luonnoksen lopputyöstössä.

Kuvio 228: Puustoltaan monipuolinen, vanha- ja lahopuustoinen metsikkö, jota on esitetty suojuspuuhakattavaksi. Luontoarvojen takia on asemakaavassa MY-aluetta. Muodostaa tällä hetkellä kuvioiden 226, 229 ja 230 kanssa yhtenäisen vanhojen metsien luonnehtiman kokonaisuuden, jota täydentää luonnontilainen joutomaan kalliometsäkuvio 227. Vanhapuustoisten metsien kokonaispinta-ala ja metsien luonne tekee siitä tällä hetkellä myös liito-oravalle potentiaalisesti soveltuvan. Esitämme hakkuusta luopumista.

Kuvio 229: Vanhapuustoinen kuusivaltainen metsikkökuvio edellisen vieressä, asemakaavassa MY-aluetta, vähäiseltä osin MY/luo. Kuviota on esitetty suojuspuuhakattavaksi. Muodostaa tällä hetkellä yhdessä kuvioiden 226, 228 ja 230 kanssa yhtenäisen vanhojen metsien luonnehtiman kokonaisuuden, jota täydentää luonnontilainen joutomaan kalliometsäkuvio 227. Vanhapuustoisten metsien kokonaispinta-ala ja metsien luonne tekee siitä tällä hetkellä myös liito-oravalle potentiaalisesti soveltuvan. Esitämme hakkuusta luopumista.

Hilan leirikeskus (Kirkkonummi)

***Kuvio 231*:** Tekstikenttään jäänyt hakkuuehdotus on syytä poistaa luonnoksen lopputyöstössä.

Kuvio 232: Maisema- ja luontoarvoperusteilla ylispuusto kannattaisi jättää korjaamatta. Tätä on suunnitelmassa esitettykin toisena vaihtoehtona. Mikäli poistoon kuitenkin päädytään, kannattaa jättää edes osa puista ikipuiksi.

Liite 2. Velskolan liito-oravatilanne Espoon liito-oravien kokonaistilanne 2014-2015 selvityksessä

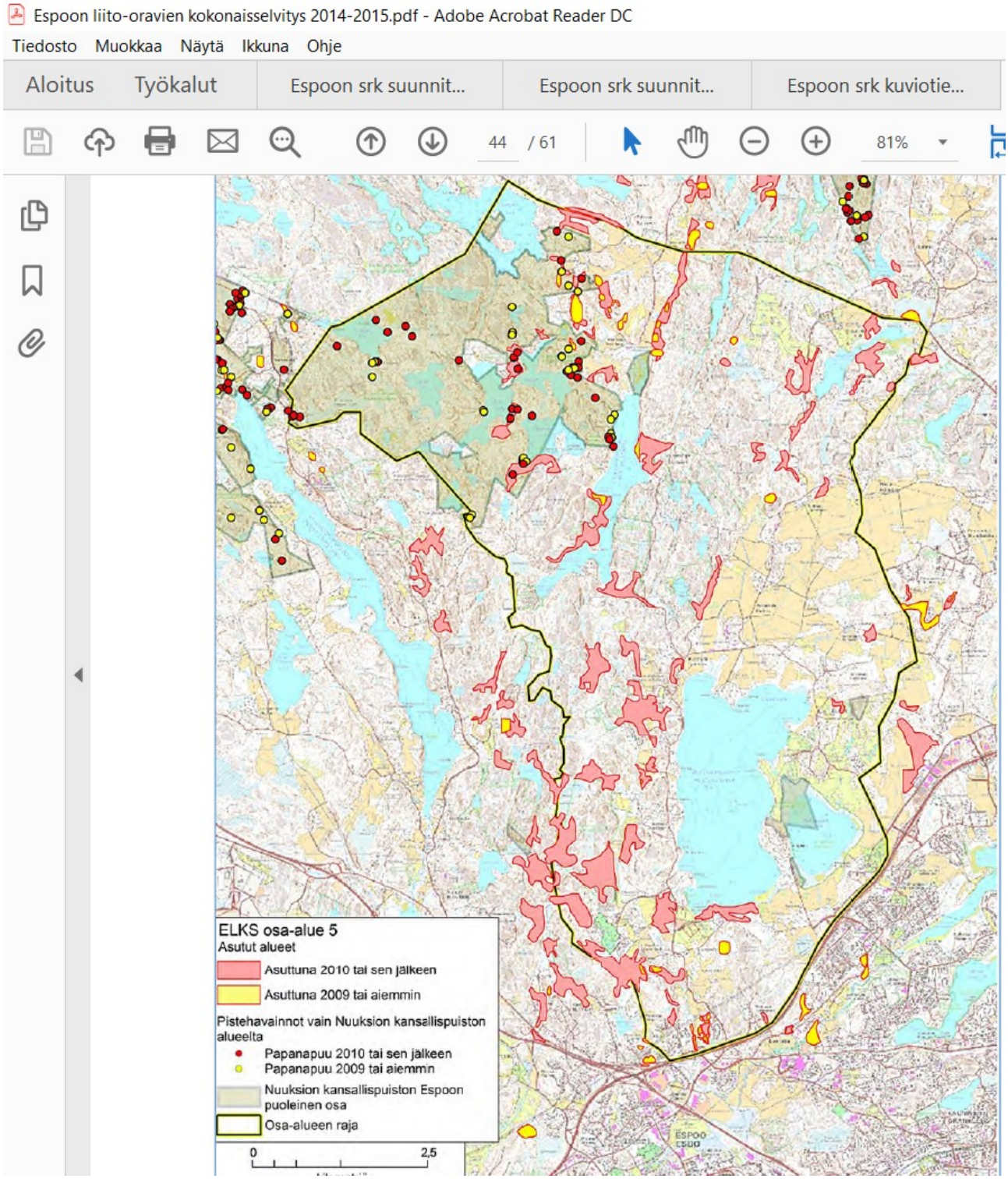

Liite 3. Kellonummen ympäristön liito-oravatilanne selvityksessä ”Espoon liito-oravien kokonaistilanne 2014-2015”

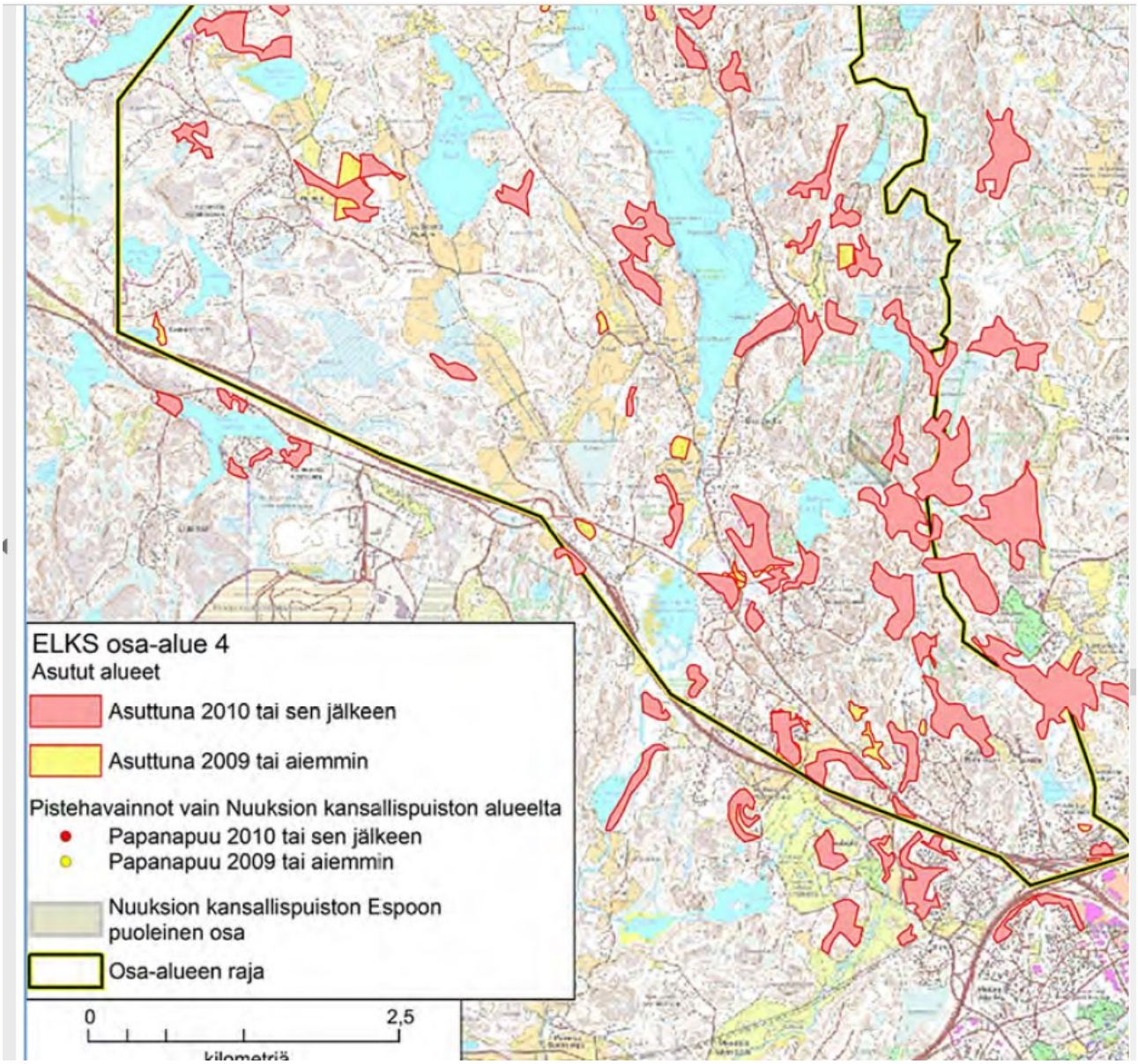

Liite 4. Keijo Savolan havainnot Kellonummen hautausmaan luoteispuolisen alueen liito-oravan pipanapuista keväältä 2014 (näissä kolme asuttua kolohaapaa)